

پسماندها، قواعد و حقوق زیست محیطی

سجاد آستانی^۱، رضاشاه بابایی خاص^۲

گروه تخصصی محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان (آدرس: همدان، شهرک مدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان)

Email: Sajad.Astani@iauh.ac.ir

چکیده

امروزه تولید زباله در شهرهای بزرگ مسئله آفرین شده است. با توجه به توسعه بی رویه و غیر اصولی شهرها، عدم وجود الگوی صحیح مصرف و رشد روز افزون تولید پسماندها و همچنین مشکلات و نارسایی های سیستم مدیریت پسماند، در حال حاضر منطقی ترین و کم هزینه ترین روش برای دفع پسماندهای شهری، دفن بهداشتی می باشد. پسماندها با توجه به کمیت و کیفیت یکی اثرگذارترین مواد مخرب محیط زیست تلقی می شوند. اما در صورت داشتن برنامه و حقوقی قانونمند می توان از آنها به عنوان یک فرصت طلایی استفاده کرد. آنچه موجب مشارکت فعال آحادملت در رفع معضلات محیط زیست و تغییر رفتارها و عادات غیر زیست محیطی می شود، تنها ارتقاء سطح فرهنگ و ایجاد حقوقی قانونمند می باشد. حل مشکلات «پسماند» یک مسئله چند بعدی و پیچیده ای را مطرح می کند که نیاز به همکاری و همیاری و تجمیع همه امکانات جامعه (دولت، موسسات خصوصی و عمومی) و به ویژه شهروندان دارد. علاوه بر این نیاز به استفاده از ابزارهای غیر حقوقی نظیر مشوق های اقتصادی ابزارهای فرهنگی، آموزشی و ترویجی در کنار ضمانت های حقوقی هدفمند، جامع و دقیق اهمیت ویژه ای دارد چنانکه بدون آنها چندان نمی توان به ابزارهای حقوقی در حل مشکلات از جمله مسائل و مشکلات زیست محیطی به ویژه مسائل و مشکلات ناشی از پسماند دل بست و امیدوار بود با این حال از نقش ویژه ابزارها و سیاست های حقوقی نیز نباید غافل ماند، این ابزارها می توانند با اجبار حقوقی اهداف مدیریت پسماند را تامین نمایند. در این مقاله به بررسی انواع پسماند و قواعد حقوقی آنها پرداخته خواهد شد.

کلمات کلیدی: پسماند، ابزار حقوقی، محیط زیست.

مقدمه

مشکلات ناشی از دفن غیر بهداشتی پسماندها به ویژه در مورد پسماندهای صنعتی و بیمارستانی باعث شد، به تدریج، روش های علمی و صحیح دفن بهداشتی در جوامع بشری، جایگزین روش های سنتی شود. با توجه به توسعه بی رویه و غیر اصولی شهرها، عدم وجود الگوی صحیح مصرف و رشد روز افزون تولید پسماندها و همچنین مشکلات و نارسایی های سیستم مدیریت پسماندها، در حال حاضر منطقی ترین و کم هزینه ترین روش برای دفع پسماندهای شهری، دفن بهداشتی می باشد.

۱ - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان، باشگاه پژوهشگران جوان، گروه محیط زیست، همدان، ایران.

۲ - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان.

